

Poliitiline karvavahetus – põhimõtted varna ja edasi!

• JUHAN HARAVEE
juhan.haravee@ohtuleht.ee

Teisipäeval riigikogus Rail Balticu arutelule järgnenud läbirääkimistel šokeeris keskfraktsiooni ootamatult muutunud seisukohti esindanud Erki Savisaar oma endisi kaasvõitlejaid opositsionist. Aga muutunud on vaid nimed, kõik muu läheb vanas heas vaimus edasi!

Poliitika on teadupärast kompromisside kunst, kuhu jäärapäine põhimõtetest kinni hoidmine lihtsalt ei sobi. Erinevalt valijatest, kes kipuvad kõike, mis silma ja kõrva jääb, tihti kahjuks tõena võtma, on poliitikud üldjuhul realistid, kellele suusoojaks antud lubadustele vilistamine pinget ei valmistata.

Teisipäeval riigikogus Rail Balticu arutelule järgnenud läbirääkimistel šokeeris keskfraktsiooni esindanud Erki Savisaar endisi kaasvõitlejaid opositsionist. Uue peaministri erakond alles proovib uusi rõivaid selga ja kui mõni vana valitsuse kuub kohe selga passib, siis võib sellest vaid rõõmu tunda. Tühja sellest, et veel paar nädalalt tagasi ei kõitnud Rail Baltic keskerakondlasi põrmugi.

Võimult tõrjutud reformierakondlased ei jää aga samuti tühjade kätega. Neilegi pärandasid parlamentaarse öörahu paadunud rikkujatena tuntud keskerakondlased oma öösärgi, mille reformierakonnafraktsioon õmbluste käral kahe kiiruga selga tõmbas.

Keskfraktsioonist reformisadikute leeri siirdunud Kalle Laanet on tähele pannud, et valitsus-

RIIGIKOGU HAMBULINE IDÜLL: 2013. aasta novembris juhtis sotside algatatud ööistungit ka praegune peaminister Jüri Ratas.

se kukkumise üle elanud rahandusminister Sven Sester tegevast maksumuudatusi nagu elevant portselanipoes. Laanet viitab seadusloome heale praktikale, mille kohaselt peab eelnõu menetlemiseks jääma mõistlik aeg, mis võimaldaks riigikogu liikmetel kujundada oma seisukoht ja huvirühmadel esitada oma arvamus. Laanet unustab ühe tõsiasja: seadusloome heale praktikale vilistamise komme pole Toompeal jõudnud sugugi paar nädalalt tagasi. Kobareelnõude salakaval tava, millega õnnestub opositsioonist üle sõita, mõisteti viimati hukka juba mullu ning seda kõige kõrgemal tasemel. Nüüd toodi keelatud relv jälle kapist välja.

Reformierakonnafraktsiooni juht Kristen Michal teatas juba üleüldiselt, et kavatseb kaasvõitlejatega ööistungil eelseid testimata hakata. Varem on juhtivad refor-

mierakondlased öötundidel aetavat parlamendipoliitikat nimeetanud vastutustundetaks raharaiskamiseks. Michali sõnul on opositsioon päri tulumaksuvaba miinimumi tõusuga, kuid maksutõus ja astmeline tulumaks lükatakse tagasi. Nii kavatsetaksegi oma seisukohad rikutud unetundidega koalitsioonierakondade ni viia. Nagu seda on erinevad opositsioonilised jõud varemgi teinud.

Neli aastat tagasi läks keskfraktsiooni rakendatud venitamistaktika maksumaksjale maksma üle 15 000 euro. Sotside ellu kutsutud ööistungid läksid 2013. aastal maksma 6500 eurot, mis maksti välja riigikogu ametnikkonnale ületundide eest.

Kui kulukaks läheb Reformierakonna kate lubatud vahenditega parlamentaarset öörahu rikuda, selgub tõenäoliselt alles kevadel.

MUUDATUSETTEPANEKUD ÖÖISTUNGIL: Üks euro rohkem? Kaks eurot? Aga kolm?

Reformierakond leidis lihtsa viisi, kuidas ööistungil korraldamiseks muudatusettepanekute rida lõputult pikaks venitada.

Loominguliselt sisustatud muudatusettepanekute asemel pakkus Reformierakond sama ettepanekut välja kümneid kordi, iga kord vaid ettepanekut euro võrra muutes. Nii sai ühest ettepanekust rohkem kui 100.

Iseenesest sai opositsioon eilise istungi venitamisega hakkama ka ilma nende muudatusettepanekuteta. Kõige rohkem valu väljendas opositsioon kobarseaduseelnõu 302SE üle – tulumaksu- ja muude seaduste muutmise eelnõu, mis muu hulgas tõstab maksuvaba miinimumi ühes kuus 500 euroni, kergitab alkoholiaktsiisi ja viib sisse teisigi märgatavaid muutuseid.

Selle eelnõuni jõuti eile aga alles pärast neli tundi kestnud istungit. Enne seda vaieldi kõige kauem teise eelnõu, 299SE üle, mille järgi saab edaspidi taotleda tsiviil- ja halduskohtumenetluses riiklikku õigusabi ka muudes keeltes kui eesti keeles. Põhiliselt suges opositsioon selle eelnõu arutamise ajal IRLI. «Mul on kõige rohkem kahju IRLIst,» leidis näiteks Hanno Pevkur (Reformierakond). «Ma imestan väga, et IRL toetab seda eelnõud,» lisas Henn Põlluaas (EKRE), kelle sõnavõtt läks lausa nii tuliseks, et riigikogu esimees pidi paluma, et kolleegid rahulikult võtaksid. Kõne pidasid siiski ka IRLI liikmed Raivo Aeg ja Maire Aunaste. «Sattusin kuidagi valel ajal saali. Teised erakonna liikmed oskasid siit õigel ajal lahkuda,» muigas Aunaste.

Ühtlasi ütles ta välja plaani, et kolib pärast järgmisi riigikogu valimisi Sillamäele ja hakkab kohalikele elanikele eesti keelt õpetama.

Eelnõu võetakse eeldatavasti täna kolmandal lugemisel vastu. Kurikuulsat tulumaksuseaduse muutmise eelnõu kaitsesid rahanduskomisjoni esimees Mihhail Stalnuhhin (Keskerakond) ja rahandusminister Sven Sester (IRL).

«Minagi olen seda kannatanud, kannatage nüüd teie,» selgitas Stalnuhhin reformierakondlastele, miks kobarseadust tahetakse nii kiiresti menetleda. Selle artikli trükkimineku ajal istung veel kestis. Eeldades, et hommikuks ei saa päevakord täidetud, kutsus riigikogu esimees Eiki Nestor reedeks ja laupäevaks kokku erakorralised istungid. **MATTIAS TAMMET**

Kuidas läheb aasta eest Harjumaalt Väana-Viti erihooldekeskusesse.

«Lõpuks oleme jõudnud»

• KRISTIINA TILK
kristiina.tilk@ohtuleht.ee

Eesti riik planeerib kuue suure erihooldekeskuse sulgemist. Sealsed elanikud suunatakse väiksematesse kodudesse. Kuidas tulevad kogukonnas elamisega toime inimesed, kelle maailm piirdub praegu peamiselt hooldekeskuse territooriumiga?

Toetatud kogukonna teenus ei ole võõras mõiste ning praegu leidub juba neidki erivajadusega inimesi, kes nii elavad. «Ja hästi elame, väga hästi!» kinnitavad möödunud aastal Väana-Viti Kodust Tallinnasse suunatud Ele, Margus, Jüri, Oksana, Kristel, Önnela, Jana ja Julia kui ühest suust. Kolimist mäletatakse suisa kuupäevalise ja kellaajalise täpsusega: 9. november 2015, kell 13.15.

Tuli neid Tallinnasse tegelikult kümme, kuid teised on kohutuse ajal veel tööl. Elavad nad Lasnamäel – Mahtras, Ümeras ja Raadikul. «Kohti me valida ei saanud. Õeldi, kes kuhu läheb. Aga oma toa saime küll igauks ise valida,» teatab Margus.

Kohanemine käis kähku

Saada iseseisvalt ilma ööpäevaringse järelevalveta hakkama ei ole kerge ülesanne. Tulijaid hirmutas suur linn ja selle kärrarohkus. Eriti kibedaid pisaraid valati Väana-Vitisse maha jäänud sõprade pärast.

«Mina nutsin lahinal. Ei saanud öösel magadagi. Istusin akna peal ja otsisin neid taga,» meenutab Margus. «Minul oli ka väga raske. Nutsin palju, aga ega see ei aita, elu läheb edasi,» lisab Jana. Oksana ja Kristel ütlevad, et nad hakkasid kohe Tallinnasse jõudes toimetama, nutmiseks aega ei jäänud. Mis aga hinge närts, oli kartus võõra linna ees. «Meil ei jäänud meelde, mis bussidega me kuskile saame,» ütlevad nad. «Mina siis alguses võtsin nad käre kõrvale ja viisin, kuhu vaja. Endal pärast jalad valutavad, aga me oleme sellised abivalmis inimesed kõik siin,» sõnab Margus.

Suisa hämmastav, kui hästi nad pealinna tunnevad. Peast teatakse isegi peatuste nimed – Tabasalu ja Murasteni välja. Seda põhjusel, et just nii kaugele tuleb osal neist tööle käia.

Töökohad on kõigil kümnel. Naised töötavad peamiselt ko-

IGAPÄEVANE VAATEPILT: Mahtra tänavale kogunetakse igal õhtul, et arutada, kuidas kellegi päev läks.

TAGASI KODUS: Margus on küll sündinud Viljandis, kuid ta ei ole end mitte kuskil mujal tundnud kodusemalt kui Tallinnas. Temaga nõustuvad teisedki, kes enda sõnutsi on jõudnud ringiga tagasi koju.

ristajatena, mehed käivad muru niitmas ja talvel lund lükkamas. «Ise me tööd ei valinud. Meile otsiti kohad enne valmis, kui siia tulime,» selgitab Margus. «Ja oleme sellised töötajad, et ülemus kogu aeg küsib, kas ole-

me peast segased. Teeme kõik nii kiiresti ära, sest tahame töötada ja siis ta ütleb ikka, et täitsa rumalad, ta peab hakkama nüüd maad juurde ostma, et meil midagi teha oleks,» naerab Jüri.

Vähiravifond Kingitud Elu valib uut juhti

Vähiravifond Kingitud Elu looja ja juht Toivo Tänavsuu (pildil) on otsustanud end ametist taandada ja otsib enda asemele uut juhti.

«Tegin sellise otsuse seetõttu, et saaksin keskenduda rohkem ajakirjanikutööle ja perele. Ja et samas tugevneks ka fondi juhtimine, sest meie töö maht on samuti kasvanud. Olen kaks aastat töötanud ka-

hel täiskohal korraga – Eesti Ekspressis ja fondis. See on olnud päris väsitav,» ütles Tänavsuu. «Kuigi taandan end mitmest tegevjuhi ülesandest, jään siiski fondiga tugevalt seotuks selle kaudu, et olen ainus juhatuselise liige ning jätkan vabatahtlikku tööd, sealhulgas annetuste kogumist.»

Uus juht valitakse 27 kandidaadi hulgas ja ametisse võiks ta Tä-

navsuu sõnul astuda jaanuaris. SA Hille Tänavsuu Vähiravifond Kingitud Elu on Eesti esimene eraalgatuslik vähiravi toetusfond, mille missioon on toetada vähihaigeid ja nende peresid, kelle ravimist ei pea riik piisavalt «kulutõhusaks». Fondi idee sündis Toivo Tänavsuu staažikast ajakirjanikust ema Hille Tänavsuu ravilooost.

KATRIN HELEND-AAVIKU

ohtuleht.ee

Ehituse ABC
16.-18. detsember
Kõik kaubad vähemalt -20%*

*Kampaania tingimused: www.ehituseabc.ee
www.facebook.com/EhituseABC